Technische vragen Koersdocument Regionaal Warmtebedrijf; beeldvormende commissie 15 oktober 2024

VVD

6. 1 Warmtenet

T: gezien de vele ontwikkelingen op het gebied van warmtenetten is de vraag relevant of de aanleg en exploitatie van een warmtenet nog steeds technisch inpasbaar en economisch haalbaar is, zoals verwoord in de haalbaarheidsstudie; dit ook vanwege de gewijzigde eisen, waaraan een warmtenet moet voldoen? Graag een reactie.

Veel warmteprojecten zijn de afgelopen tijd tot stilstand gekomen omdat private marktpartijen vanwege het - in de Wet Collectieve Warmte op te nemen - vereiste publieke meerderheidsbelang. Bij bewoners heerst nu vooral ontevredenheid over de warmtetarieven.

Juist de wetgeving in ontwikkeling moet gaan zorgen dat warmteprojecten door publieke warmtebedrijven wel van de grond komen. En voor veel huishoudens (met name in oudere woningen) een duurzame en betaalbare warmtevoorziening gaan vormen. De wet Collectieve Warmte biedt daartoe een aantal instrumenten. Zoals een rijksdeelneming in warmtebedrijven, de tariefregulering, rijkssubsidies en de instelling van een waarborgfonds voor gemeenten.

T: ziet u in het afhaken van Eneco en Vattenfall m.b.t. warmtenetten in den lande, niet als waarschuwing, dat de kosten van aanleg en exploitatie niet opwegen tegen de opbrengsten?

Dit heeft vooral te maken met de komende wetgeving waarin warmtebedrijven een publiek meerderheidsbelang moeten krijgen. Dit maakt private partijen voorzichtig.

T: is er een reden waarom Enexis niet heeft meegedaan aan het onderzoek? Aangezien Enexis later wel wordt genoemd als een partij, die een risico wil dragen?

Enexis heeft pas in een later stadium een strategisch besluit genomen om te willen investeren in warmtenetten

T: Kunt u een voorbeeld geven van de inbreng die Borne heeft geleverd in dit onderzoek?

Met het warmteprogramma van Borne hebben we inzicht kunnen verstrekken in het potentieel aan aansluitingen in Borne voor een warmtenet.

T: In het wetsvoorstel Collectieve Warmte (voorlopig uitgesteld tot medio 2025) wordt ervan uitgegaan dat de warmtenetten in eigendom van publieke-, niet private partijen komen. Dat betekent deelname in het aandelenkapitaal, in investeringen, in garantstellingen etc. Hoe kijkt u als college aan tegen deze eventuele deelname, in relatie tot de financiele positie van de gemeente?

Het college heeft nog geen uitgesproken mening welke rol zij voor de gemeente ziet binnen het voorstel om een regionaal warmtebedrijf op te richten. In de verdere verkenning na vaststelling van het koersdocument zal het college hierover een nader standpunt bepalen, mede in afstemming met de samenwerkende gemeenten Enschede en Hengelo.

T: dit risico is temeer realistisch, daar de bestaande warmtenetten van Enschede en Hengelo bestuurlijk en juridisch dienen te worden ingebed in de beoogde samenwerking met Enschede en Hengelo. Dit betekent dat reeds aangegane verplichtingen, als investeringen, leningen, garantstellingen etc. door Enschede en Hengelo, de beoogde samenwerking direct belasten? Hoe schat u dit proces in? Worden al deze elementen meegenomen in een businessplan?

Van overname van bestaande warmtenetten zal vooreerst geen sprake zijn. Voor bestaande warmtenetten geldt een overgangstermijn voor overname door een warmtebedrijf met een publiek meerderheidsbelang tot 30 jaar. In de wetgeving wordt een restwaardemethodiek opgenomen

T: welke lessen kunnen worden geleerd uit de warmtenetten in Enschede en Hengelo en hoe zijn deze meegenomen in het koersdocument?

Ervaren wordt dat oudere warmtenetten soms technische problemen hebben met de metingen van de warmteafname. Door de sterke technische vooruitgang van warmteleversets zal dit in de toekomst voorkomen kunnen worden. En inwoners ervaren dat de warmtetarieven te hoog zijn. Dat heeft te maken met de actuele koppeling van de warmtetarieven aan de aardgasprijzen. Juist hierin zal de wetgeving regulerende eisen over opnemen die de betaalbaarheid voor inwoners moeten borgen.

T: Hoe tevreden zijn inwoners in Enschede en Hengelo over het gebruik van een warmtenet?

Over het algemeen zijn inwoners tevreden over de functionaliteit, maar een deel van de afnemers meent goedkoper uit te zijn met een gasketel. Dat heeft te maken met de huidige Warmtewet die uitgaat van het “Niet Meer Dan Anders”-beginsel, maar waarbij de daarop gebaseerde warmteprijs een gemiddelde is voor vaste gasleveringscontracten.

T: in het koersdocument wordt de kanttekening geplaatst dat eigen initiatieven de invoer van een warmtenet kunnen dwarsbomen. Hoe moeten wij deze kanttekening interpreteren?

Wij hebben deze kanttekening niet terug kunnen vinden in het koersdocument. Mogelijk dat bedoeld wordt dat individuele aardgasvrij oplossingen impact kunnen hebben op het minimaal benodigde aansluitingspercentage om een collectief wijknet economisch haalbaar te laten zijn.

T: vele inwoners zijn hun huis aan het verduurzamen of hebben dat reeds gedaan, met isolatie, omkeerbare airco’s, (hybride) warmtepompen etc. Kunnen deze inwoners alsnog in het WUP verplicht worden tot deelname aan het beoogde warmtenet?

Nee.

T: Wat is voor u de definitie van betaalbaar in dit koersdocument, nu niet de gasprijs, maar de exploitatiekosten van het warmtenet, leidend worden?

Met betaalbaarheid wordt bedoeld dat op het moment van overgang van aardgasverwarming naar een warmtenet het uitgangspunt moet zijn dat bewoners een aantrekkelijk aanbod krijgen omdat ze anders de overstap niet willen maken.

T: in het verleden heeft de fractie van de VVD diverse keren vraagtekens geplaatst bij het verbranden van afval als warmtebron, vanwege de afnemende afvalstroom, CO2-uitstoot, kortom duurzaamheid. In het koersdocument wordt een bronnenstrategie genoemd. Waaraan wordt dan gedacht als alternatieven? Wanneer is de bronnenstrategie beschikbaar, nu er verschillende tijdstippen in de stukken worden genoemd?

Vanuit rijksmiddelen is in de regionale samenwerking een opdracht verstrekt een bronnenstrategie uit te werken voor de regio. Daarin zal inzicht verstrekt worden welke regionale warmtebronnen

(restwarmte industrieën, geothermie) op termijn bij kunnen dragen in het lange termijn aanbod van warmte.

Oplevering van deze bronnenstrategie is gepland voor Q1 2025.